

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan
Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır.

№ 15 (1612) 16 sentyabr 2015 - ci il

Qiyməti 40 qəpik

2015/2016-cı tədris ilində Azərbaycan Respublikasının ali məktəblərinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdünün verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" 2001-ci il 3 sentyabr tarixli 564 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. 2015/2016-cı tədris ilində tələbə qəbulu imtahanlarında ixtisas qrupları üzrə ən yüksək nəticələr göstərmiş və Azərbaycan Respublikasının ali məktəblərinə daxil olmuş aşağıdakı tələbələrə Prezident təqaüdü verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 14 sentyabr 2015-ci il.

BU SAYIMIZDA

«BİLİK GÜNÜ» NƏ HƏSR EDİLMİŞ GENİŞ TOPLANTI KEÇİRİLDİ 2

Yaponiyanın Tohoku Universitetinin Tibb Fakültəsinin Epileptologiya kafedrasının professoru ATU-nun qonağı olub 3

Tələbə yataqxanasının əsaslı təmirdən sonra açılışı olub 5

Tibb Universitetində Reabilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi açıldı 4

"Qaraciyər xəstəliklərinin diaqnozunda və hepatitlərin təqibində "Fibroscan"ın istifadəsi" adlı elmi-praktik seminar keçirilib 4

EPILEPSİYANIN AKTUAL MƏSƏLƏLƏRİNƏ DAİR ELMİ-PRAKTİK SEMİNAR 3

«Tələbələrin nitq mədəniyyətinin formalaşdırılması barədə düşünmək lazımdır» 6

ATU-nun Fransa Universitetləri ilə əlaqələri genişlənir 8

◆ Bu gün Azərbaycanın çoxmilyonlu təhsil ictimaiyyətinin bayramı- Bilik Günüdür. Təhsilin, elmin, biliyin, tərəqqi üçün açar, inkişafın hərəkətverici qüvvəsi hesab olunduğu ölkəmizdə yeni dərs ilinin ilk günü - «Bilik günü» həmişə ümumxalq bayramı kimi qeyd olunur.

Bu münasibətlə respublikamızın hər yerində olduğu kimi Azərbaycan Tibb Universitetində də geniş toplantı keçirildi.

«BİLİK GÜNÜ» NƏ HƏSR EDİLMİŞ GENİŞ TOPLANTI KEÇİRİLDİ

ni Azərbaycan təhsilinin və səhiyyəsinin infrastrukturu əsaslı islahatlar aparıldığını qeyd edərək bildirdi ki, bütün bu irəliləyişlərin kökündə Azərbaycanın daim artan iqtisadi gücü dayanır. Bütün sahələrdə gedən dinamik inkişaf isə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən bünövrəsi qoyulan iqtisadi siyasətin təntənəsinin göstəricisidir. Nəsimi rayon İcra Ha-

də məzunu olduğum doğma universitetimizə həmişə baş ucalığı gətirib.

ATU-nun biofiziki və bioloji kimya kafedrasının müdiri, akademik Dilqəm Tağıyev tələbələrin yüksək təhsil almaları üçün Tibb Universitetində hər cür şəraitin yaradıldığını bildirmiş, bu peşənin məsuliyyətini dərk edərək əzmlə çalışdığı tövsiyə etdilər. Bu gün ATU-nun böyük maddi-texniki bazaya malik olduğunu vurğulayan natiqlər gənclərə tövsiyə etdi ki, əsil vətəndaş olmaq üçün təkcə savad azdır, həm də milli-mədəni sərvətlərimizi qoruyub saxlamalı və gələcək

«Azərbaycan təhsilinin inkişafının əsası ötən əsrin 70- ci illərində ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Bu elm müəssisəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yüksək ixtisaslı tibb kadrlarının hazırlanması ümummillə lider, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır».

Tədbiri giriş sözü ilə açan Tibb Universitetin rektoru, millət vəkili, akademik Əhliman Əmiraslanov doğma kollektivi və tələbə adını qazananları, həmçinin onların valideynlərini yeni tədris ilinin başlanması münasibətilə təbrik etdi və bu əlamətdar günün yaranma tarixindən söhbət açdı.

Universitet rəhbərinin çıxışında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qazanmasından keçən illər ərzində respublikamızın həyatının bütün sahələrində, xüsusən də təhsil sahəsində böyük uğurların əldə edildiyi önə çəkildi. Sözüünə davam edən rektor elmə və təhsilə göstərilən dövlət qayğısından bəhs etdi, universitetin 85 il ərzində keçirdiyi şərəfli inkişaf yoluna da nəzər saldı. Bildirdi ki, bu elm müəssisəsinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yüksək ixtisaslı tibb kadrlarının hazırlanması ümummillə lider, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Tibb təhsilinə həmişə diqqət və qayğı ilə yanaşan ulu öndər Heydər Əliyev iki dəfə ATU-da ol-

muş, kollektivimiz qarşısında proqram xarakterli çıxış etmiş və müəllimlərimizin əməyinə yüksək qiymət vermişdir. O, ümummillə lider Heydər Əliyevin təhsilə daim böyük önəm verdiyini, ulu öndərin ideyalarının Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirildiyini bildirdi.

Rektor qeyd etdi ki, universitetin nəzdində onkoloji, stomatoloji, tədris-terapevtik və tədris-cərrahiyyə klinikaları fəaliyyət göstərir və bu klinikaların hər biri müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Artıq tədris-cərrahiyyə klinikasında çox yüksək səviyyədə kök hüceyrə, qaraciyər və böyrək transplantasiyaları uğurla həyata keçirilir. Bu yaxınlarda isə universitetimizin tədris-terapevtik klinikasında sümük iliyinin transplantasiyası gözlənilir. Sözüünə davam edən rektor bütün bunları Azərbaycan dövlətinin səhiyyə sahəsinə yüksək diqqət kimi qiymətləndirmişdir. O, məlumat verdi ki, bu il 2015/2016-cı tədris ilində ATU-ya 1000-ə yaxın tələbə qəbul olunub. 400-dən artıq abituriyent bu ilki qəbul imtahanlarında 600-

dən çox bal toplamışdır. Bundan başqa 700 bal toplayan 2 nəfər bizim universitetdə təhsil alacaqdır. Prezident təqaüdcülərinin sayına görə də universitetimiz yenə liderdir.

Səhiyyə nazirinin müavini Elsevər Ağayev «Bilik günü» münasibəti ilə hörmətli nazir Oqtay Şirəliyev və nazirliyin kollegiyası adından müəllim və tələbələrə təbrik etdi. Azərbaycan səhiyyəsinin ölkənin inkişaf tempinə uyğun olaraq inkişaf etdiyini bildirdi. Ölkənin müxtəlif bölgələrində müasir tipli tibb müəssisələrinin inşa edilərək xalqın istifadəsinə verildiyini və həmin müəssisələrin müasir avadanlıqlarla təchiz olduğunu qeyd etdi: «Ali savadlı həkimlərimiz olmadan müasir tipli tibbi müəssisələrimiz əhaliyə yüksək səviyyədə tibbi xidmət göstərə bilməz. Söz yox ki, Azərbaycan səhiyyəsinde aparılan islahatların ən vacib hissələrindən biri savadlı kadr hazırlığı, tibbi təhsilin inkişafıdır»-deyən nazir müavini bu istiqamətdə Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən mühüm addımların atıldığını bildirdi. Nazir müavi-

kimyyətinin başçısı Asif Əsgərov isə çıxışında dövlətimizin iqtisadi inkişafından, tibb sahəsində kadr potensialının hazırlanması istiqamətində qazanılan nailiyyətlərdən söhbət açdı. Tibb sahəsinin, səhiyyə sahəsinin ölkədə irəliləmə gedən bir sahəyə çevrildiyini vurğuladı.

O, diqqətə çatdırdı ki, ölkəmizdə ildən-ildə müəllimlərin və həkimlərin maddi rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən tədbirlər Azərbaycan hökumətinin qarşısında duran başlıca məqsəd təhsil və səhiyyə sahələrində yüksək keyfiyyətə nail olmaqdır.

YAP-ın Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli məclisin deputatı Mələhət İbrahimqızı Azərbaycan Tibb Universitetinin ölkəmizdə və xaricdə böyük nüfuza malik olduğunu, bu təhsil müəssisəsinin xalqımıza yalnız bacaraqlı tibbi kadrlar deyil, həm də görkəmli şəxsiyyətlər bəxş etdiyini dilə gətirdi. O, qeyd etdi ki, indi Tibb Universitetinin məzunlarının sorağı dünyanın inkişaf etmiş bir çox ölkələrindən gəlir. Və bu da şübhəsiz ki, mənim

nəsillərə ötürməliyik.

700 balla ATU-nun tələbəsi adını qazanan Prezident təqaüdcüsü Nurlan Məcidov I kurs tələbələri adından gələcək müəllimlərinə təşəkkürünü çatdırmış, daim bu ali təhsil ocağının adını ucaldaqasına və müəllimlərinin etimadını doğruldacağına söz vermişdir.

Tədbiri yekunlaşdıran akademik Ə.Əmiraslanov tələbələrə bir daha təbrik edərək bildirdi ki, bu il həm də bizim üçün ona görə əlamətdardır ki, Prezident təqaüdcüləri arasında reyting cədvəli üzrə həmişə olduğu kimi yenə də birinciyik. Bununla da Prezident təqaüdcülərinin 1/4-i bizim universitetin payına düşür.

Sonda rektor yeni dərs ilinin başlaması münasibətilə universitet əməkdaşlarını bir daha təbrik etdi və bu il 700 balla ATU-ya qəbul olunmuş iki nəfərə tələbə bileti və qiymət kitabçası ilə birlikdə müəllifi olduğu «Onkologiya» dərsliyini hədiyyə etdi.

Yaponiyanın Tohoku Universitetinin Tibb Fakültəsinin Epileptologiya kafedrasının professoru ATU-nun qonağı olub

Sentyabrın 10-da Yaponiyanın Tohoku Universitetinin Tibb Fakültəsinin Epileptologiya kafedrasının professoru, Nobukazu Nakasato Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) qonağı olub.

raqlı olduqlarını qeyd edib. O, qarşılıqlı fikirlər əsnasında müqavilənin hazırlanaraq imzalanması təklifini irəli sürüb: "Əminəm ki, Yaponiya tərəfi də bu işə müsbət baxacaq".

Görüşdə qonaq Nobukazu Nakasato Azərbaycana səfərindən məmnunluğunu bildirib. Epilepsiya sahəsini hərtərəfli əhatə edən proqram haqqında danışan qonaq ATU

ATU-nun rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov qonağa epilepsiya sahəsinin vacibliyindən söz açdı. Rektor bildirib ki, Azərbaycanda bu sahə üzrə ixtisaslı mütəxəssislərə ehtiyac var və professorun ölkəmizə səfəri kadrların yetişdirilməsində bizə yardımçı olacaq: "Azərbaycanda bu sahə ilə nəinki bir çox həkimlər, hətta xəstələr özləri də maraqlanırlar. Ona görə də əminəm ki, səfəriniz maraqlı keçəcək".

Rektor Əhliman Əmiraslanov gələcəkdə bu əlaqələrin daha da genişləndirilməsində ma-

ilə bu sahədə sıx əlaqələrin yaradılmasına müsbət yanaşdığından söz açıb. O, bir çox ölkələrlə telekərpü vasitəsilə əlaqələrinin olduğunu, ATU ilə də bunu planlaşdırdığını deyib.

Görüşdə ATU-nun Tədris-Terapevtik Klinikasının direktoru, professor Surxay Musayev, beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektoru, dosent Rəhimə Qabulova, beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri, dosent Nadir Zeynalov, nevrologiya və tibbi genetika kafedrasının əməkdaşı Kamran Salayev iştirak ediblər.

Sentyabrın 10-da Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında Yaponiyanın Tohoku Universitetinin Tibb Fakültəsinin Epileptologiya kafedrasının professoru, doktor Nobuzaku Nakasato tərəfindən epilepsiyanın aktual məsələlərinə dair elmi-praktik seminar keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasının direktoru, professor S.Musayev Yaponiyanın Tohoku Universiteti ilə gələcəklə planlaşdırılan əməkdaşlıqlardan danışdı. Qonağın ölkəmizə səfərini yüksək qiymətləndirib.

EPİLEPSİYANIN AKTUAL MƏSƏLƏLƏRİNƏ DƏİR ELMİ-PRAKTİK SEMINAR

Daha sonra, seminar iştirakçılarını salamlayan professor Nobuzaku Nakasato son illər epilepsiyanın müalicə metodlarındakı dəyişikliklərdən danışdı. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının növbəti 10 ili epilepsiya ili elan etməsini diqqətə çatdırıb. Tədbirdə müxtəlif növ epilepsiya tutmalarını özündə əks etdirən video iştirakçılara nümayiş olunub. Epilepsiya xəstəliyinin insanların sosial həyatına təsirindən danışan yaponiyalı həkim onu da vurğulayıb ki, bu xəstələrin 70%-i dərmanla 10-15%-i isə əməliyyat yolu ilə sağlamlığına qovu-

Yeni beynəlxalq əməkdaşlıqlara start verilir

ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının fizioterapiya şöbəsində terapiya, nevrologiya, kardiologiya profilli ağır xəstələr müalicə alır. Bu cür xəstələrin müalicəsini fizioterapiyasız təsəvvür etmək mümkün deyil. Belə ki, ağır xəstələrin müalicəsinin mükəmməlləşdirilməsi üçün klinikada fizioterapiya imkanlarının genişləndirilməsinə ehtiyac var. Tibb Universitetində son illər fizioterapiya üzrə rezidentura təhsilinə də başlanılıb və bu sahədə həkimlər hazırlanır. Pasiyentlərin daha peşəkar müalicə almaları və yüksək təhsil imkanlarını artırmaq üçün Klinikada bir sıra addımlar atılır.

Bu məqsədlə Türkiyənin Fiziki Müalicə və Reabilitasiya Mərkəzinin əməkdaşları professor Tunc Alp Kalyon və mərkəzin marketing direktoru Leyla İlhan Pamukçu ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasına səfər ediblər. Klinikanın direktoru, professor S.Musayevin müşayiəti ilə klinikanı gəzən qonaqlar mövcud şərait və müalicə imkanları ilə tanış olublar. Gələcək əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə ediblər. Klinikanın müasir standartlara cavab verən imkanlarını yüksək qiymətləndirən türkiyəli mütəxəssislər yaxın zamanda fizioterapevtik müalicə profillərinin genişləndirilməsi üçün qarşılıqlı əməkdaşlığa start verəcəklərini qeyd ediblər.

Qeyd edək ki, Tədris Terapevtik Klinika

Türkiyənin Fiziki Müalicə və Reabilitasiya Mərkəzi ilə əməkdaşlıqdan yararlanaraq yaxın zamanlarda yeni yaradılmış fizioterapiya imkanlarını pasiyentlərin ixtiyarına verəcək.

şur. Həkim Nakasato epilepsiyanın müalicəsində həkimlərin komanda şəklində işləməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Sonda qonağa təşəkkür edən Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasının baş həkimi, dosent Ramin Bayramlı klinikaya gətirilmiş müasir texnologiya olan "Polycom" aparatı haqqında məlumat verib. Bu aparatın köməkliliyi ilə bu günə kimi bir neçə ölkənin Universitet və həkimləri ilə canlı konsiliyumların keçirildiyini və bu ənənənin bundan sonra Yaponiyanın Tohoku Universitetinin həkim kollektivi ilə də davam etdiriləcəyini söyləyib.

Tədbirin sonunda Tədris Terapevtik Klinikasının həkim və rezident kollektivi ilə epilepsiya xəstəliyi haqqında təcrübə və fikir mübadiləsi aparılıb, suallar cavablandırılıb.

Qeyd edək ki, professor Nobukazu Nakasato 2010-cu ildən Tohoku Universitetinin Tibb Fakültəsinin Epileptologiya kafedrasının müdürüdür. Doktor Nakasato yüzden artıq məqalənin və bir neçə kitabın müəllifidir. Onun rəhbərliyi altında hərtərəfli epilepsiya proqramının icrasına başlanmışdır. Bu proqram böyük qrup nevroloq, neyrofizioloq, radioloq, pediatr, psixiatr neyrocərrah, xüsusi tibb bacısı, eczacı və sosial işçilər tərəfindən istifadə edilir.

Müasir dünya səhiyyəsində xroniki xəstəliklərin müalicəsi zamanı və cərrahi əməliyyatlardan sonra itirilmiş funksiyaların bərpa edilməsi çox vacib və önəmli yer tutur. Azərbaycanda tibbin bütün sahələri kimi fizioterapiya və reabilitasiya sahəsi də getdikcə inkişaf etməkdədir. Artıq travmatologiya, neyrocərrahiyyə və tibbin digər sahələrində fizioterapiya və reabilitasiyanın yaratdığı imkanlardan geniş istifadə olunur. Azərbaycan tibbinə daim innovasiyalar gətirən, əhaliyə ən üstün və keyfiyyətli tibbi xidmət təqdim edən Azərbaycan Tibb Universiteti möhz bu sferada - fizioterapiya və reabilitasiya sahəsində də tam fərqli fəaliyyətini ortaya qoyur.

ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında "Reabilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi"nin açılışı oldu. Türkiyənin məşhur "Romatem" Reabilitasiya Xəstəxanalar qrupunun dəstəyi ilə ərşəyə gələn bu mərkəz bərpa müalicəsi sahəsində ən son nailiyyətləri təqdim edəcək.

Açılış mərasimindən önce keçirilən konfransda ATU-nun rektoru, akademik Əhliman Əmiraslanov çıxış edərək, Azərbaycanda belə bir mərkəzin açılışının əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi baxımından çox faydalı olacağını bildirdi: "Türkiyənin məşhur Romatem şirkətinin bizimlə birlikdə belə bir mərkəz yaratması həm Tibb Universitetinin, həm də

nail olduqlarını qeyd etdi. Akademik tibbin son nailiyyətlərinə uyğun avadanlıqlarla təchiz olunmuş, yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin çalışacağı Reabilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzinin Azərbaycanda bir sıra xəstəliklərin müalicəsi prosesinə xüsusi töhfə verəcəyinə tam əmin olduğunu da bildirdi.

Türkiyənin məşhur "Roma-

lışı da həmin münasibətlərin dərinləşməsinə məxsusi rol oynayacaq. "Romatem" olaraq biz bu layihəyə çox böyük diqqətlə yanaşırıq".

Daha sonra Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutunun direktoru, ATU-nun fizioterapiya kursunun müdiri, professor Əlişir Musayev də müxtəlif xəstəliklərin müalicəsində reabilitasiyanın

abilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi"ne baxış keçirdilər. Mərkəzdə quraşdırılmış yeni tibbi avadanlıqlar, göstəriləcək tibbi xidmətlər haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verildi. Qeyd olundu ki, "Romatem" şirkətinə məxsus zəncirin bir hissəsi kimi yeni açılan mərkəz, bərpa müalicəsi üçün zəruri olan tibbi avadanlıqlarla tam təchiz olunub. Avadan-

Tibb Universitetində Reabilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi açıldı

Akademik Əhliman Əmiraslanov: "Yeni mərkəz müalicə prosesində xüsusi rol oynayacaq"

keçirilməsindən yox, həm də bütövlükdə əməliyyatdan sonrakı müddətdə bərpa prosedurunun necə getməsindən də asılıdır".

Akademik Ə.Əmiraslanov qeyd etdi ki, Prezident İlham Əliyev cənabları Azərbaycanda bütün sahələrdə olduğu kimi, sosial sahəyə, o, cümlədən səhiyyə sistemine

tem" Reabilitasiya Xəstəxanalar qrupunun rəhbəri Dr.Göksal Haloğlu isə Azərbaycanda olmaqdan, Tibb Universiteti ilə birlikdə belə bir mərkəz yaradılmasında iştirak etməsindən qürur duyduğunu vurğuladı. Mütəxəssisin sözlərinə görə, Türkiyə-Azərbaycan arasında

Tədris Cərrahiyyə Klinikasının heyətində çox mühüm hadisədir. Bu gün xəstələrin müalicəsində reabilitasiyanın nə dərəcədə böyük rol oynamasından saatlarla danışmaq olar. Müasir dövrdə həyata keçirilən hər hansı cərrahi əməliyyatın uğuru yalnız əməliyyatın necə

də xüsusi diqqət və qayğı göstərir. Bunun nəticəsi olaraq son illər yüksək maddi-texniki bazaya malik çoxsaylı tibb müəssisələri əhalinin istifadəsinə verilmişdir. Rektor Ə.Əmiraslanov artıq neçə müddətdir ki, belə bir mərkəzin yaradılması haqda təşəbbüsün olduğunu və nəhayət türkiyəli həmkarların köməyiylə buna

hər bir sahədə olduğu kimi elm və tibb sahəsində də əlaqələrin genişlənməsi çox sevindirici haldır: "İnanıram ki, hər iki ölkənin bu məsələdə bir-birindən öyrənəcəyi çox şeylər var. Bu gün Türkiyənin nüfuzlu "Romatem" qurumu ilə ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının orta qərsəyə gətirdiyi mərkəzin açılış

böyük əhəmiyyət daşdığını qeyd etdi. Türkiyəli professor Dr. Tunc Alp Kalyon da bu mərkəzlə yanaşı, ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikası ilə birgə çox gözəl layihələrə imza atacaqlarına inandığını bildirdi.

Sonra konfrans iştirakçıları ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında yeni açılan "Re-

abilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi"ne baxış keçirdilər. Mərkəzdə quraşdırılmış yeni tibbi avadanlıqlar, göstəriləcək tibbi xidmətlər haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verildi. Qeyd olundu ki, "Romatem" şirkətinə məxsus zəncirin bir hissəsi kimi yeni açılan mərkəz, bərpa müalicəsi üçün zəruri olan tibbi avadanlıqlarla tam təchiz olunub. Avadanlıqlar arasında uzunmüddətli yataq xəstələrində hərəkətin bərpası üçün olduqca önəmli olan "Erica" aparatı, "Standtable" cihazları xüsusi vurğulandı. Bundan əlavə, Mərkəzdə bədən tərbiyyəsi yolu ilə həyata keçirilən müalicə və reabilitasiya üçün, o cümlədən, ayrı-ayrı oynaqlarda olan artrozların aradan götürülməsi, hərəkətin aktivləşdirilməsi üçün lazım olan bütün avadanlıqlar da mövcuddur. Fizioterapiya və reabilitasiya sahəsində xüsusi önəm daşıyan masaj növləri də mərkəzin xidmətləri sırasına daxil edilib.

Qeyd edək ki, ən müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş və yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin çalışdığı ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasında yeni "Reabilitasiya və Fizioterapiya Mərkəzi" artıq bu gündən etibarən əhalinin ixtiyarına verilib.

Günəl ASLANOVA

Sentyabrın 9-da Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında "Qaraciyər xəstəliklərinin diaqnozunda və hepatitlərin təqibində "Fibroscan"ın istifadəsi" adlı elmi-praktik seminar keçirilib. Seminarı giriş sözü ilə açan ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının direktoru, professor S.Musayev yeni tədris ilində kollektivə uğurlar arzulayıb və klinikaya yeni daxil olan "Fibroscan" aparatının ən son model olduğunu, bundan sonra qaraciyər xəstəliklərinin müayinə və müalicəsi üçün tələb olunan ən son texnologiyaların klinikada mövcud olduğunu seminar iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Seminarıda çıxış edən Ahmet Alper Öztürk Fibroscan aparatının işləmə mexanizmi haqqında məlumat verib. Bildirib ki, cihaz ultrasəs dalğaları vasitəsilə qaraciyərin qalınlığının ölçülməsi, qaraciyər sirrozunun biopsiya götürülmədən müayinəsi, hepatit viruslarının aşkar olunmasında effektiv üstünlüklərə malikdir.

"Qaraciyər xəstəliklərinin diaqnozunda və hepatitlərin təqibində "Fibroscan"ın istifadəsi" adlı elmi-praktik seminar keçirilib

Seminarıda o da qeyd olundu ki, yeni texnologiyaları özündə cəmləyən cihaz müayinələr zamanı 81% dəqiqliklə nəticə almağa imkan verir. Beləliklə, ATU-nun Tədris Terapevtik

Klinikası ölkəmizdə qaraciyər xəstəliklərinin diaqnostikasına dair bütün növ ən müasir radioloji və laborator, o cümlədən biokimyəvi, molekulyar genetik

müayinə metodlarının bir arada olduğu yeganə mərkəzdir. Tədbirin sonunda seminar iştirakçılarının yeni cihazla bağlı sualları cavablandırıldı.

16 sentyabr 2015-ci il

Azərbaycan Tibb Universitetində keyfiyyətli tədrislə bərabər, əməkdaşların və tələbələrin sosial həyatı və məişət şəraiti də daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Demək olar ki, universitetin bütün tədris korpuslarında və yataqxanalarında mərhələli şəkildə əsaslı, hər il işə cari təmir işləri aparılır.

Yay mövsümündə icrasına start verilən təmir-tikinti işləri artıq yekunlaşmaqdadır. Azərbaycan Tibb Universitetinin 5 saylı tələbə yataqxanası da yeni tədris ilində sakinlərini qarşılamağa tam hazırdır.

Sentyabrın 14-də yuxarıda adı çəkilən, xarici tələbələrin yaşadığı yataqxananın əsaslı təmirdən sonra açılış mərasimi keçirildi.

Açılışda çıxış edən ATU-nun rektoru, Milli Məclisin deputatı, akademik Əhliman Əmiraslanov yataqxanada xarici tələbələrin rahatlığı üçün hər bir şəraitin

Tələbə yataqxanasının əsaslı təmirdən sonra açılışı olub

dövlət və elm xadimi, professor Əziz Əliyevin təşəbbüsü ilə başlanılıb. Sonrakı illərdə bu təşəbbüs davam etdirilib. Böyük Vətən müharibəsi illərində ATU-nun 1 və 2 nömrəli yataqxanalarından hospital kimi

lift yenilənib, Tələbələrin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün yataqxana kameralaşdırılıb. Onlar üçün buraxılış sistemi tətbiq olunacaq. Burada yaşayan tələbələr onlara verilmiş kart vasitəsi ilə binaya daxil olacaqlar.

Yataqxanada yeməcxana və mətbəx də fəaliyyət göstərir. Otaqlar soyuducu, yazı masası, zəruri mebel ilə təmin olunub. Ümumiyyətlə, yataqxananın bütün inventarları tam təzələndi. Sanitar qovşağı, istilik və su sistemləri yenidən quraşdırılıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Tibb Universitetində tələbələrin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə inşa edilmiş 6 yataqxana binası var. Onlardan 1 və 6 saylı yataqxanalarda ATU-da təhsil alan oğlan tələbələr, 2 və 3 saylı yataqxanalarda qız tələbələr, 5 saylı yataqxanada isə xarici tələbələr

qayğısı və hörmətli rektorumuz akademik Əhliman Əmiraslanovun təşəbbüsü sayəsində yerli və xarici tələbələrin istifadə etdikləri bütün yataqxana binalarında əsaslı təmir işləri aparılıb, binalar ən yeni avadanlıqlarla təchiz edilib, tələbələrin rahatlığı üçün hər cür şərait yaradılıb.

Bu artıq ATU-da tam təmir olunub istifadəyə verilən 3-cü yataqxanadır. Rektorumuz

Ə.Əmiraslanovun göstərişinə əsasən növbəti illərdə də tələbə yataqxanalarımız əsaslı təmir olunaraq tələbələrin ixtiyarına veriləcək.

Açılış tədbirində prorektorlar, fakültə dekanları və dekan müavinləri, universitet klinikalarının rəhbərləri iştirak edirdilər.

Arif MƏMMƏDLİ

yaradıldığını qeyd etdi. Rektor yeni istifadəyə verilən binanı gəzərək, oradakı şəraitlə tanış oldu. Yataqxananın təmirindən məmnunluğunu bildiren akademik Ə.Əmiraslanov universitetin kollektivini yeni dərs ili münasibətilə də təbrik etdi.

ATU-nun tələbə yataqxanalarının tikintisinə ötən əsrin 30-cu illərində bu ali təhsil müəssisəsinin rektoru, görkəmli

istifadə olunub. Ulu öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrdə müasir tipli daha 4 yataqxana tikilərək tələbələrin istifadəsinə verilib.

Açılış zamanı bir daha şahid olduq ki, xarici tələbələr üçün nəzərdə tutulmuş 5 saylı yataqxana müasir standartlara cavab verəcək şəkildə tam təmir edilib. LED sistemi ilə işıqlandırılan yataqxanada qapı-pəncərələr,

Bu sistem vasitəsi ilə yataqxanaya kənar şəxslərin daxil olmasının qarşısı alınacaqdır.

Təmərdən yeni çıxmış yataqxanada 273 nəfərin yaşayacağı nəzərdə tutulub. 8 mərtəbəli binanın 2 mərtəbəsində qızlar, qalanlarında oğlanlar yaşayacaq. Burada yataq otaqları ilə yanaşı oxu zalı, tələbələrin yaxınları ilə görüşməsi üçün qonaq otaqları, istirahət guşələri də mövcuddur.

yerləşdirilib. 4 saylı yataqxanada müvəqqəti olaraq məcburi köçkünlər məskunlaşıb.

Hazırda ATU-nun 1 saylı yataqxanasında 172 nəfər, 2 saylı yataqxanasında 160 nəfər, 3 saylı yataqxanasında 291 nəfər, 5 saylı yataqxanasında 273 nəfər, 6 saylı yataqxanasında isə 368 nəfər tələbə yaşayır.

Son 10 ildə ölkə Prezidenti İlham Əliyev cənablarının

Sentyabrın 11-də ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının Tibbi Şurasının 2014-2015-ci tədris ilinin yekunları və 2015-2016-cı tədris ilində qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan genişləndirilmiş iclası keçirilib.

Klinikanın direktoru, professor Suxray Musayev hesabat xarakterli çıxışında tədris, elmi-tədqiqat, müalicə diaqnostika işlərindən söhbət açaraq bildirib ki, 30-dan çox xarici ölkə universitetləri və klinikalarının nümayəndələri klinikamızda işgüzar səfərdə olublar. Eyni zamanda tibb bacılarının, 60-a yaxın rezidentin Erciyez Universiteti, İstanbul Bilim Universiteti, İstanbul və Cərrahpəşə tibb fakültələri, İstanbul Universitetinin Kardiologiya İnstitutu, Hacettepe, Ankara, 19 Mayıs universitetləri və İbn Sina xəstəxanasında uzunmüddətli təcrübə keçdiyini vurğulayan professor klinikanın ən müasir tibbi avadanlıqlarla təchizatından da danışdı. Qeyd edib ki, Səhiyyə Nazirliyi və Universitet Rəhbərliyinin qayğısı və yaxından dəstəyi ilə ən müasir texnologiyalar əsasında Qan Bankı yaradılıb. Bundan əlavə sümük iliyi transplantasiyası məqsədilə kök hüceyrələri,

Tibbi Şuranın genişləndirilmiş iclası keçirilib

trombositləri ayırmaq və saxlamaq üçün cihazların, yeni təcili tibbi yardım avtomobilinin alındığını diqqətə çatdıran klinikanın direktoru laboratoriyalarda tam avtomatlaşdırılmış sistemlə çalışan EÇS və 33 parametrlə qanın ümumi analizini aparmaq imkanına malik cihazların, xüsusilə Fransa istehsalı olan və qaraciyərin ən müasir diaqnostik cihazı hesab olunan "Fib-

rosan" aparatının quraşdırıldığını da deyib.

Çıxışı zamanı klinikada aparılan yenidənqurma və təmir işlərinə də toxunan professor S.Musayev qəbul şöbəsinin genişləndirildiyini, ümumilikdə klinikanın yeni tədris ili üçün tam hazır vəziyyətə gətirildiyini söyləyib. Təhsilin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə tədris otaqlarının hər birinə

nəzarət kameralarının qoyulduğunu bildiren klinikanın direktoru tədbirin yekununda əsas diqqəti qarşıda duran vəzifə və öhdəlikləri yönəldərək yeni tədris ilinin başlanması münasibəti tibbi personalı və professor-müəllim heyətini təbrik edib.

"Tabib"

Fotolar Cənnətəli Çingizindir

◆ **Ümumi Gigiyena və Ekologiya kafedrası Azərbaycan Tibb Universitetinin sayılıb-seçilən və nüfuzlu kafedralarından hesab olunur. Kafedraya tibb elmləri doktoru, professor, respublikanın əməkdar müəllimi Mirzə Kazımov kimi təşkilatçı və bacarıqlı bir alimin rəhbərlik etməsi heç şübhəsiz, adışəkilən kafedranın inkişaf tarixinə də özünün dəyərli töhfələrini verib. Mirzə müəllim kafedraya rəhbərlik etdiyi dövrdən nələr dəyişib, hansı yeniliklər olub, onun arzuları və və gördüyü işlər nədən ibarət olmuşdur? Oxucularımız bu barədə professordan aldığımız müsahibə vasitəsi ilə tanış ola bilərlər.**

- Mirzə müəllim, Siz uzun müddətdir ki, Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrasına rəhbərlik edirsiniz. Rəhbərlik etdiyiniz dövrdə kafedrada nələr dəyişib, hansı yeniliklər baş veribdir?

- Mən 1992-ci ilin dekabrından Ümumi gigiyena və ekologiya kafedrasına rəhbərlik edirəm. Bu müddət ərzində kafedranın həyatında böyük dəyişikliklər olub. Təhsildəki islahatlara ilk öncə biz başlamışıq. O vaxtdan indiyədək gigiyena elminin tədrisi xeyli təkmilləşdirilmiş, kafedranın maddi-texniki və metodik bazası əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmış, tədris-metodik işlərin nəticələri hiss olunacaq dərəcədə yüksəlmişdir. Bir faktı qeyd edirəm. Mənim kafedraya rəhbərlik etməyə başladığım dövrə qədər kafedrada ümumi gigiyena fənnindən Azərbaycan dilində dərslər olmayıb. O zaman tərcümə olunmuş bir dərsləkdən istifadə olunurdu. Mən kafedraya müdir seçildəndə də söz verdim ki, ilk növbədə dərslər məsələsi həll olunmalıdır. 1999-cu ildən 2005-ci ilədək fənnin nəzəri və təcrübi materiallarına dair ilk dəfə Azərbaycan dilində 4 sanballı dərslər çap olundu. Ondan başqa mühazirələr də dərslər kimi nəşr edildi. Demək olar ki, bu gün dərslər barədə kafedranın heç bir problemi yoxdur.

Qeyd etmək lazımdır ki, kafedrada görülen işlər həmişə universitet və fakültə rəhbərliyi ilə razılaşdırılmış və onlar tərəfindən müsbət qarşılanmış və dəyərləndirilmişdir.

Keçən dövr ərzində mütərəqqi üsullardan istifadə edilməklə kafedrada çoxsaylı yeniliklər edilmişdir. Tematik kabinetlər və laboratoriyalar təşkil olunmuşdur. Tədris otaqlarının həm də müəllimlərin iş otağı kimi tərtib edilməsi və formalaşdırılması, otaqlarda olan inventarlara müəllimin birba-

şa cavabdeh olması onların yüksək səviyyədə qorunub saxlanılmasını təmin edir ki, bu da gələcəkdə inventarlara çəkilən xərclərə xeyli qənaət etmək deməkdir.

Kafedrada bir çox otaqlar kompyuterlərlə təchiz olunmuşdur. Bununla yanaşı kafedrada 3 kompyuter sinifi də fəaliyyət göstərir. Son vaxtlar mühazirə auditoriyasında stasionar proyektorun quraşdırılması mühazirələrin oxunmasının effektivliyini daha da artırmışdır. Buna müvafiq olaraq, kafedrada mühazirələrin və təcrübə dərslərinin elekt-

rox güclü tələbat vardı. O zamanla indikinin arasında bir sistem fərqi vardır.

- Fərq nədən ibarət idi?

- Məsələn, SSRİ dövründə mən Moskvada tədqiqatlar apararkən Leninqradda (indiki Sank-Peterburq) fəaliyyət göstərən Ümumittifaq İzotop Birliyindən mütəmadi olaraq, radioizotoplar alır, Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun laboratoriyalarında və bir çox zavodlarda, o cümlədən Moskvada fəaliyyət göstərən Maqnit Xəlitələri Zavodunda təcrübələr aparırdım. Təəssüf ki, elmin inkişafına xidmət

bağlı idi. Araşdırma zamanı məlum oldu ki, burada, neft buruqlarına yaxın ərazilərdə əhəlinin yaşaması yolverilməzdir. Sözü gedən ərazidə torpaq mazutla, radioaktiv maddələr və müxtəlif karbohidrogenlə doymuş vəziyyətdə idi. Tədqiqatlar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında məruzə edildi, nəticələr Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olundu. Hazırda həmin ərazidə göz oxşayan park salınıb. Buruqlar və o cümlədən ətraf mühiti çirkləndirən mazut gölləri ləğv edilə bilər.

«Tələbələrin nitq mədəniyyətinin formalaşdırılması barədə düşünmək lazımdır»

ron versiyaları hazırlanmış və həyata keçirilməkdədir. Hazırda tələbələr elmi-metodik məlumatlarla zəngin olan mühazirələri böyük maraq və həvəslə dinləyir, təcrübə laboratoriyaya məşğələlərindən biliklərini artırır.

Yeri gəlmişkən, kafedranın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsində və tədrisin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasında kafedraya göstərilən qayğıya görə universitet rəhbərliyinin dərin təşəkkürümü bildirirəm.

- Bəs elmi-pedaqoji kadr hazırlığının vəziyyəti barədə nə deyirsiniz?

- Qeyd edirəm ki, keçən müddət ərzində mənim rəhbərliyim altında 15 tibb elmləri namizədi hazırlanmışdır. Müdafiə edənlərin əksəriyyəti hazırda kafedranın əməkdaşlarıdır. Başqa elmi müəssisələrdə və elmin idarə edilməsi sahələrində çalışanlar da vardır. Bu sahədə kafedranın fəaliyyəti davam etməkdədir.

- Siz sovet zamanında bir sıra böyük şəhərlərdə olmuş və bir sıra nüfuzlu laboratoriyalarda tədqiqat işləri aparmısınız. Bizdə olan mövcud laboratoriyalar tədqiqatların aparılmasına imkan verir mi? O dövrdəki şərait ilə müstəqillik dövründəki şərait arasında hansı fərqlər mövcuddur?

- 1987-ci ilədək keçmiş SSRİ-nin bir sıra sənaye şəhərlərində-Dnepropetrovsk, Sverdlovsk, Rostov, Tula, Monçeqorsk, Kirovsk, Podolsk və başqalarında, o cümlədən elmi ezamiyyətdə olduğum Moskva Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun laboratoriyalarında uzunmüddətli mürəkkəb və çoxsaylı eksperimental tədqiqatlar aparmışam. Elə o dövrdə də «Metalların orqanizmdə qarşılıqlı təsirinin toksikokinetikası» mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişəm. O zaman elmi-tədqiqatların keyfiyyətinə

edən bu tipli müəssisələr ya ümumiyyətlə yoxdur, ya da profilini dəyişərək, başqa istiqamətdə fəaliyyət göstərir. O zaman dissertasiya müdafiə etmək həm çətin, həm də məsuliyyətli idi. Tədqiqatlar müxtəlif ümumittifaq komissiyalarında süzgecdən keçdiyi üçün ona yüksək məsuliyyətlə yanaşılır, müsbət nəticəsi də gözənilən olurdu.

Ölkəmiz müstəqillik əldə etdikdən sonra, xüsusən son 10-15 ildə ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələri kimi fundamental elmi araşdırmalar aparmaq üçün də yüksək səviyyəli şəraitlər formalaşmağa və kifayət qədər elmi tutuma malik tədqiqatlar aparılmağa başlamışdır. Əlbəttə, arzu olunanı ki, belə tədqiqatların miqyası daha da geniş olsun və onların keyfiyyətinə nəzarətin səviyyəsi yüksəlsin.

- Apardığınız araşdırmalardan ölkəmizdə tətbiq olunanı olubmu?

- Bizim yaxşı, kifayət qədər maraqlı və elmi-təcrübə əhəmiyyət kəsb edən tədqiqatlarımız olub və indi də davam etməkdədir. Onlardan biri avtomobil yollarına yaxın ərazilərin çirklənməsinin gigiyenik məsələlərinə aid tədqiqatlar olmuşdur. Bu tədqiqatların nəticələri elmi-metodik təkliflər kimi Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir. Bu tədqiqatların nəticələrinə aid mən "Azərbaycan" və "Xalq" qəzetlərində də məqalələrlə çıxış etmişəm. Hazırda respublikada avtomagistraların yüksək infrastrukturunun yaradılmasında, yolların kənarlarında yaşıllıq zolaqlarının salınmasında, hesab edirəm ki, bizim tədqiqatların nəticələrinin də payı olmuşdur.

Digər bir araşdırmamız isə 1998-2002-ci illərdə Bakının "20-ci sahə" deyilən ərazisində neft məhsullarının ətraf mühiti çirkləndirməsi ilə

- Bəs tələbələrinizin bilik və dərsləri qavrama səviyyəsi Sizi qane edirmi?

- Bu gün tələbələrimizin informasiya almaq və dünyada nəşr olunan elmi və tədris ədəbiyyatı ilə yaxından tanış olmaq üçün geniş imkanları vardır. Hazırda internet vasitəsilə yeni tibbi ədəbiyyatlarla tanış olmaq mümkündür. Ona görə də tələbələrimizin böyük əksəriyyətinin savadı məni qane edir.

Bir məsələ barəsində ciddi narahatçılıq keçirirəm. Doğrudur, tədrisdə test sisteminin tətbiqi müterəqqi haldır. Bu üsul qalmaq şertilə tələbələrin nitq mədəniyyətinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi üçün hansısa formada müəllim-tələbə ünsiyyətinin yaradılmasına ehtiyac vardır. Çox istərdim ki, bizim peşəkar pedaqoqlar bu barədə düşünüb bu ünsiyyətin hansısa bir formasını tapsınlar. Çünki bəzi tələbələr fərdi tapşırıqları yerinə yetirən zaman onların cavab verməkdə çətinlik çəkdiqlərinin şahidi oluram. Onların yaxşı hazırlaşdığını və verilən sualları bildiyini görürəm, amma nitq mədəniyyəti formalaşmadığı üçün cavab verməkdə çətinlik çəkmələrini özləri etiraf edir, bu isə məni narahat edir. Hesab edirəm ki, məsələnin bu tərəfi barədə düşünməyə dəyər.

- Paytaxtımızdakı ekoloji vəziyyətlə bağlı fikirlərinizi bilmək maraqlı olardı.

- Bölgələrimizdəki çox gözəl iqlim şəraitindən, ekoloji vəziyyətin qənaətbəxş durumundan fərqli olaraq, Bakıda ətraf mühitin çirklənməsini narahatedici səviyyə hesab etmək olar. Bəzən küləksiz havada şəhər üzərində tüstü-duman qarışığından ibarət təbəqənin yaranması şəhər havasının və bundan asılı olan digər ətraf mühit obyektlərinin (su mənbələri, torpaq, qida

məhsulları və s.) də zərərli maddələrlə çirklənməsinin göstəricisidir. Bakı şəhərinin gündən-günə gözəlləşdirilməsi fonunda onun ekoloji şəraiti də diqqətdə saxlanılmalıdır.

- Bəs hansı tədbirlər nəzərdə tutulmalı və görülməlidir?

- Hazırda paytaxtı çirkləndirən əsas mənbə olan avtomobil nəqliyyatı ilə yanaşı, başqa təyinatlı sənaye müəssisələrinin və inşaat sektorunun da payı az deyil. Təəssüflə qeyd edilməlidir ki, bizdə inşaat işləri aparılan zaman mövcud tikinti-şəhərsalma tələblərinə ciddi riayət olunmur. Yaşıllıqlar məhv edilərək, yerinə çoxmərtəbəli binalar tikilir. On illərlə formalaşmış iri, kölgəli ağacların yerində isə şox vaxt kiçik, qısaömürlü kollar əkilməklə kifayətlənilir. O ərazidə işləyən avtomobillər çirkləndirən vəziyyətdə şəhərə buraxılır. Əslində tozlu yerdə çalışan avtomobillər işi gören şirkət tərəfindən yuyularaq şəhərə buraxılmalıdır. İş aparılan yerin mühafizəsi belə düzgün təşkil edilmir. Hər halda, yaşıllıqların, o cümlədən enli və inəyarpaq ağacların sayını artırmaq lazımdır.

- Biz torpaqlarımız işğal olunduqdan bu yana neçə ildir ki, ermənilərin ekoloji terroruna məruz qalıraq. Sizcə bu tipli terrorun qarşısının alınması üçün nə etməliyik?

- Doğru buyursunuz. Neçə ildir ermənilər işğal olunmuş ərazilərimizi yandırır, içməli su mənbələrimizi istehsalat və məişət tullantıları ilə zəhərləyirlər. Bu barədə defələrlə beynəlxalq simpozium və konfranslarda qeyd edilmişdir. Amma yenə də düşmənlərimiz öz çirkin niyyətlərindən əl çəkmir, ekoloji terroru davam etdirirlər. Yeganə çıxış yolunu işğal olunmuş ərazilərimizi azad etməkdə görürəm.

Təcrübəli pedaqoq, yüksək ixtisaslı mütəxəssis

Azərbaycan Tibb Universitetinin mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının dosenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Adil Qüdrət oğlu Bayramovun 70 yaşı tamam olur. O, 1945-ci il sentyabr ayının 18-də Biləsuvar rayonunda fəhlə ailəsində anadan olmuşdur.

Orta məktəbi bitirdikdən sonra 1966-cı ildə Moskvada Patris Lumba adına Xalqlar Dostluğu Universitetinin tibb fakültəsinə daxil olmuş, sonradan təhsilini Azərbaycan Tibb İnstitutunda davam etdirmişdir. 1972-ci ildə pediatriya fakültəsinə fərqlənmə ilə bitdikdən sonra Elmi Şuranın qərarı ilə mikrobiologiya kafedrasında assistent vəzifəsinə təyin edilmişdir. Elə həmin ildən müəllimlik fəaliyyətinə başlayan

A.Bayramov 1982-ci ildə mikrobiologiya ixtisası üzrə namizədlik dissertasiyası müdafiə etmişdir. 1977-ci ildə baş müəllim, 1986-cı ildə isə dosent vəzifəsinə seçilmişdir. Bu illər ərzində təkcə kafedranın deyil, bütün Universitetin əməkdaşları və tələbələr arasında dərin hörmət qazanmışdır. Daim öz müəllimlik təcrübəsini artıran Adil müəllim keçmiş SSRİ-nin aparıcı tibb institutlarında - 1973-cü ildə Kiyevdə, 1979-cu ildə Sankt-Peterburda, 1988-ci ildə Moskvada təkmilləşmə kursları keçmişdir.

Peşəkar müəllimlik fəaliyyəti ilə bərabər ictimai işlərdə də fəal iştirak edən Adil müəllim ayrı-ayrı vaxtlarda ATU-nun tibbi-profilaktika və müalicə-profilaktika fakültələrində, istehsalat təcrübəsinin dekanlığında dekan müavini vəzifələrində çalışmış, fakültə Elmi Şuralarının, eləcə də Disser-

tasiya Şuralarının üzvü olmuşdur.

1972-ci ildə o, Qızıl Aypara və Qırmızı Xaç Cəmiyyətləri fəalları Moskva şəhərində keçirilən beynəlxalq görüşündə Azərbaycan nümayəndə heyətinə başçılıq etmiş, 1979-cu ildə Çexoslovakiyada, 1985-ci ildə isə Mordvada tələbə inşaat dəstələrinə rəhbərlik etmişdir.

Səmərəli elmi-pedaqoji və ictimai fəaliyyətinə, səhiyyə orqanlarına köməyinə görə dafələrlə Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin və eləcə də ATU-nun Fəxri fərmanları ilə, SSRİ-nin "Fəxri donoru", SSRİ Səhiyyə Nazirliyinin "Səhiyyə əlaçısı" döş nişanları, SSRİ Qızıl Aypara və Qırmızı Xaç Cəmiyyətləri Şurasının müxtəlif medalları ilə təltif edilmişdir.

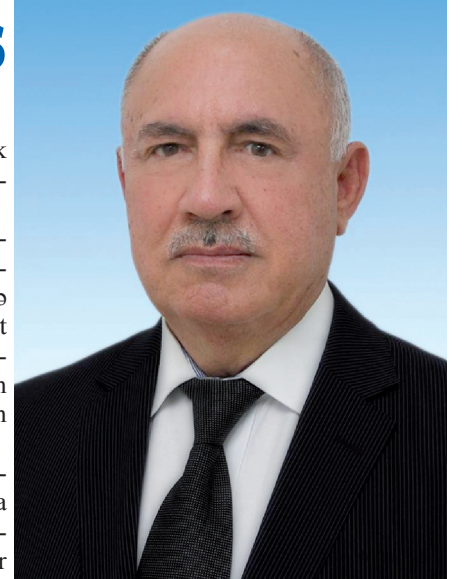
40 ildən artıq elmi-pedaqoji fəaliyyəti müddətində çoxsaylı dərslər, metodik vəsait,

elmi məqalə, müəlliflik şəhadətnaməsi və sərəmələşdirici təkliflərin müəllifidir.

Dosent A.Bayramov ATU-nun Mikrobiologiya kafedrasının nəzdində elmi, tədris və diaqnostika sahəsində fəaliyyət göstərən Klinik mikrobioloji laboratoriyasının təşkilatçılarından biri, hal-hazırda isə onun rəhbəridir.

Adil müəllim yüksək ixtisaslı, təcrübəli pedaqoq olmaqla yanaşı, həm də gözəl ailə başçısı, 3 övlad atasıdır. Onlar atalarının yolunu layiqincə davam etdirərək ayrı-ayrı müalicə müəssisələrində mütəxəssis həkim kimi fəaliyyət göstərirlər. Qızı Nigar xanım ATU-nun Uşaq xəstəlikləri kafedrasının müəllimidir.

Ömrünün müdriklik çağını yaşayan Adil müəllim təcrübəli pedaqoq kimi yüksək ixtisaslı tibb kadrlarının və həkim

mütəxəssislərin hazırlanması işində bu gün də əzmlə çalışır. Kafedranın kollektivi dosent Adil Bayramovu 70 illik yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ona möhkəm can sağlığı, yorulmaz fəaliyyətində uğurlar arzu edir.

Mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının əməkdaşları

"BIHE-2015" sərgisində ilk dəfə Rusiyanın əczaçılıq və tibb sənayesinin ekspozisiyası təqdim olunacaq

Sentyabrın 17-18-də Bakıda XXI Azərbaycan Beynəlxalq Səhiyyə "BIHE-2015" sərgisi keçiriləcək. Bu sərgi tibb müəssisələrinin işçiləri, müasir tibb avadanlığı, əczaçılıq məhsulları istehsalçıları və təchizatçıları, ixtiraçılar və alimlər arasında peşə əlaqələrinin qurulması və təcrübə mübadiləsi üçün platformadır.

Bu il sərgidə tibb və laboratoriya avadanlığı, əczaçılıq preparatları, tibb alətləri və uşaq qidası təqdim olunacaq. Sərgidə 15 ölkədən 120-dən çox şirkətin iştirak edəcəyi gözlənilir. "BIHE-2015" sərgisində ilk dəfə Rusiyanın əczaçılıq və tibb sənayesinin ekspozisiyası təqdim olunacaq. Beynəlxalq sərgi çərçivəsində "Rusiya-Azərbaycan: əczaçılıq və tibb sənayesi bu gün və sabah" mövzusunda forum keçiriləcək.

Rusiya ekspozisiyasının və işgüzar proqramının texniki təşkilatçısı olan "Svetly qorod" şirkətinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirişlər ki, Rusiya nümayəndə heyətinin "Rusiya-Azərbaycan: əczaçılıq və tibb sənayesi bu gün və sabah" mövzusunda forumda və sərgisində iştirakı "2020-ci ilədək dövr ərzində və perspektivdə Rusiya Federasiyasının əczaçılıq və tibb sənayesinin inkişafı" Federal Məqsədli Proqramı (FMP) çərçivəsində Rusiya Sənaye və Ticarət Nazirliyinin himayəsi ilə təmin olunur.

Forum və sərgi Rusiya ilə Azərbaycan arasında əczaçılıq və tibb sənayesi sahəsində əməkdaşlığı genişləndirmək, potensial tərəfdaşları Rusiyanın investisiya və ixrac potensialı ilə tanış etməkdir.

İşgüzar proqram plenary iclasın və Rusiya şirkətlərinin məhsullarının təqdimatını, habelə bir sıra ikitərəfli görüşlərin keçirilməsini nəzərdə tutur. Tədbirlərdə əlaqədar nazirlik və idarələrin, biznes birliklərinin, peşə assosiasiyalarının nümayəndələri iştirak edəcəklər.

Plenary iclasda Azərbaycanın

dərman preparatları və tibb məmulatı bazarının, onun qanunvericiliklə tənzimlənməsinin şərhini təqdim olunacaq. Rusiyanın dərman preparatlarının və tibb məmulatının ixracı və Azərbaycanda onların birgə istehsalının təşkili kimi mövzularda dair müzakirə aparılacaq.

"BIHE-2015" sərgisinin açılış mərasimində Rusiya Federasiyasının sənaye və ticarət nazirinin müavini Sergey Tsibanın və səhiyyə nazirinin müavini Sergey Krayevoyun iştirakı planlaşdırılır. Sərgidə Rusiyanın pavilyonunda bu ölkənin 28 əczaçılıq və tibb sənayesi müəssisəsinin məhsulları təqdim olunacaq. Pavilyonda reanimasiya aparatları, dərman preparatları, vaksın, reagent və bioloji nümunələrin saxlanması üçün qurğular, havanın zərərsizləşdirilməsi üçün sistemlər, kardiointplantlar, posttravmatik reabilitasiya üçün tibb məmulatı, mikrocerrahiyyə və stomatologiya alətləri, habelə ginekoloji tədqiqatlar üçün dəstlər, infeksiyaya yoluxan xəstələrlə işləyən tibbi heyət üçün dezinfeksiyaedici vasitələr və sair nümayiş etdiriləcək. Əczaçılıq müəssisələri tərəfindən bir sıra xəstəliklərin, o cümlədən müxtəlif etiologiyalı xroniki infeksiyaların, ürək-damar və nevroloji xəstəliklərin, habelə immunotrop və vitamin preparatları təqdim olunacaq. Bir sıra şirkətlə FMP çərçivəsində həyata keçirilən elmi ixtiralarını nümayiş etdirəcəklər.

Yuxu azlığı insan orqanizmində infeksiya riskini artırır

Avropa alimləri yuxu ilə bağlı yeni bir araşdırma aparıblar.

AZƏRTAC "Focus-online" saytına istinadla xəbər verir ki, 6 saatdan az yuxu yatan şəxsin orqanizmində çox ciddi mənfi fəsadlar əmələ gəlir. Elm adamları 164 nəfər arasında tədqiqat aparıb və 7 saatla 6 saatdan az yatan şəxslər arasında müqayisənin nəticəsini bölüşüblər.

Müəyyən edilib ki, 6 saatdan az yuxu yatan kəsdə yuxusuzluq sindromu yaranır və az keçməmiş orqanizmdə soyuqdəymə yaradan infeksiyalar baş qaldırır. Mütəxəssislər əmin edirlər ki,

yuxu faktoru insan orqanizmində və həyatında mühüm rol oynayır.

Xüsusilə, yuxusuzluq zamanı həssas bədəndə soyuqdəymə və infeksiya xəstəliyinə yoluxmaq riski, yağ, qida, stress, eləcə də siqaret çəkmək kimi faktorlardan dörd dəfə artıq hesab edilir.

Alimlər insan ölümünün əsas səbəblərini açıqlayıblar

Amerikalı alimlər müxtəlif ölkələrdə baş verən ölüm hallarının səbəbləri ilə bağlı geniş tədqiqat aparıblar. Araşdırmanın nəticələri əvvəlkilərdən heç də fərqlənməyib.

AZƏRTAC Softnex.ru saytına istinadla xəbər verir ki, bir çox illər bundan əvvəl olduğu kimi yüksək qan təzyiqi yenə də birinci yerdə dayanır. Yer üzündə insanlar ən çox bu xəstəlikdən dünyalarını dəyişirlər.

Bir çox ölümlərə isə nikotinin səbəb olduğu müəyyən edilib. Siqaret və onun törətdiyi xəstəliklər insan qatilləri siyahısında ikinci yerdə gəlir. Üçüncü yeri isə piylənmə tutur. Məlum olub ki, bütün dünyada artıq çəki insanları heç də siqaret və hipertoniya az öldürmür.

Eyni zamanda, şəkərli diabet, spirtli içkilər, atmosferin çirklənməsi, duzdan normadan artıq istifadə də insan ölümünün əsas səbəblərindən sayılır.

Təhlükəli infeksiyalar 3,5 dəqiqə ərzində aşkar ediləcək

Bir qrup ABŞ mühəndisi infeksiya toxuma xəstəliklərinin diaqnostikasını xeyli sürətləndirən aparat yaradıb. AZƏRTAC "Zee News"-a istinadla xəbər verir ki, müasir qurğularda diaqnostikanın bir mərhələsinə bir saatdan çox vaxt tələb olunursa, yeni texnologiya bunun öhdəsindən 3,5 dəqiqə ərzində gəlir.

Yeni sistem bazardakı qurğudan tamamilə fərqlənir. Söhbət molekulyar DOTS qPCR diaqnostikasından – real zamanda zəncirvari polimeraza reaksiyasının (ZPR) miqdarından gedir. Ənənəvi ZPR yaxşı işləyir, amma çox vaxt tələb edir. Laboratoriyaların işi çox olduğu üçün həkimlər pasiyentdə bu və digər infeksiya barədə nəticəni

3-7 gündən sonra alırlar. Molekulyar DOTS qPCR diaqnostikası prosesi sürətləndirir və ucuşlaşdırır.

Alimlərin fikrincə, xəstənin bioloji materialının toplanmasına və öyrənilməsinə 10 dəqiqəyədək vaxt sərf olunmalıdır. Bu, infeksiyanı daha tez aşkar etməyə və məqsədyönlü müalicəyə başlamağa kömək edəcək.

ATU-nun Fransa Universitetləri ilə əlaqələri genişlənir

Azərbaycan Tibb Universiteti (ATU) Fransa səfirliyindən olan qonaqları qəbul edib. Belə ki, Fransanın Azərbaycandakı Səfirliyinin Universitet əməkdaşlığı üzrə məsul nümayəndəsi, Campus France agentliyinin Azərbaycandakı təmsilçisi Batist Minyo ilə universitetdə görüş keçirilib.

Görüş zamanı ATU-nun xarici əlaqələr üzrə prorektoru Rəhimə Qabulova qonağa universitetin fəaliyyəti, tədris sistemi, istifadəyə verilmiş klinikaları haqqında ətraflı məlumat verib. Universitetin Stomatoloji, Onkoloji, Tədris Terapevtik və Tədris Cərrahiyyə Klinikalarının ən müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunduğu, burada tədris prosesi ilə yanaşı, əhaliyə yüksək keyfiyyətli tibbi xidmət göstərildiyi bildirilib.

Xanım R.Qabulova həmçinin, ATU-nun son illər daha da genişlənən beynəlxalq əlaqələri haqqında məlumatı da cənab Minyonun diqqətinə çatdırıb. Hazırda Tibb Universitetinin dünyanın aparıcı ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq etdiyi, birgə beynəlxalq se-

minarlar, elmi konfranslar təşkil olunduğu qeyd edilib. Tibb Universitetinin bir sıra nüfuzlu mübadilə proqramlarına qatıldığı, ATU tələbələrinin xarici ölkələrdə keçirilən kurslarda iştirak etdiyi vurğulanıb.

Daha sonra ATU-nun xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Nadir Zeynalov Fransa Universitetləri ilə əlaqələrin genişlənməsini nəzərdə tutan layihə hazırlanması haqqında təkliflə çıxış edib. Qarşılıqlı əməkdaşlığın konturlarının dəqiqləşdirilməsi, konkret təkliflərin hazırlanması məqsədilə növbəti görüş haqqında qərar verilib. Görüşdə həmçinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Tədris-Treyninq Mərkəzinin rəhbəri Qorxmaz Əhmədov iştirak edibdir.

Səhiyyə Nazirliyi: Klinik bazalarda rezidentura hazırlığı başlanılır

Səhiyyə Nazirliyi 2015/2016-cı tədris ili üçün rezidenturaya qəbul olub və qeydiyyatdan keçmiş şəxslərə müraciət edib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, sentyabrın 30-dək əmək müqaviləsi bağlamaq üçün həmin şəxslərin qəbul olmaları klinik bazalarda rezidentura hazırlığı isə oktyabrın 1-dən başlanılır.

Rezidenturaya qəbul olunanlar ali əsas tibb təhsili haqqında diplom, tərcüməyi-hal, sağlamlıq haqqında arayış, şəxsiyyət vəsiqəsi, hərbi bilet, əmək kitabçası (mövcud olduğu halda), dövlət sığorta şəhadətnaməsi (mövcud olduğu halda), soyad dəyişdirildiyi halda soyadın dəyişdirilməsi haqqında müvafiq sənəd, 2 ədəd 3 x 4 ölçüdə fotosəkil təqdim etməlidirlər.

Paytaxt poliklinikalarında "Açıq qapı ayılığı" keçirilir

Sentyabr ayının 15-dən etibarən oktyabrın 15-dək paytaxt poliklinikalarında "Açıq qapı ayılığı" keçiriləcək.

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, aylıq hər il olduğu kimi bu il də 1 oktyabr-Beynəlxalq Ahıllar Günü ərəfəsində heriatriya sahəsində əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətini artırmaq məqsədilə hazırlanmış tədbirlər planı çərçivəsində təşkil olunacaq. Tədbirlər planı çərçivəsində Bilgəh qəsəbəsində yerləşən Qocalar evinin sakinlərinə, Respublika Veteranlar Şurasının üzvlərinə, Ombudsman Aparatının Ahıllar üçün Resurs Mərkəzinin üzvlərinə həkim-heriatrik briqadası tərəfindən ixtisaslaşmış tibbi yardım göstəriləcək.

Aylıq çərçivəsində paralel olaraq şəhər poliklinikalarında terapevtlər də cəlb olunmaqla Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fiziologiya İnstitutunun uzunömürlülər laboratoriyası ilə birgə herontologiyanın aktual problemlərinə dair seminar keçiriləcək.

Hər il olduğu kimi bu il də Ş.Həsənov adına "Sağlamlaşdırma və reabilitasiya" poliklinikasında Beynəlxalq Ahıllar Günü ahıl kontingenti ilə bərabər qeyd olunacaq. Həmçinin poliklinikada ahıllar müayinə olunaraq dispanser qeydiyyatına götürüləcək və onlara müvafiq müalicə kursu təyin ediləcək.

"Ultra HD" formatı gəlir

"ABI Research" analitik şirkətinin məlumatına əsasən, 2020-ci ilədək artıq 1 milyard abunəçi ödənişli televiziya istifadə edəcək.

Analitik şirkətin nümayəndəsi bildirib ki, əsas tendensiya bütün tip platformalarda "HD" məzmunun nüfuz etmə səviyyəsinin artımıdır. Analitiklərin hesablamasına görə, ötən ilin nəticəsinə görə qlobal ödənişli televiziya sənayesinin ümumi bazasında "HD" məzmun abunəçilərinin nüfuz etmə səviyyəsi artıq 44 faizə çatıb.

"ICTnews" elektron xəbər xidməti "iksmedia.ru" saytına istinadən bildirir ki, "HD" məzmunun nüfuz etmə səviyyəsi üzrə ən böyük göstərici Qərbi Avropa və Şimali Amerikada qeydə alınıb. "ABI Research"-in proqnozuna görə, 2020-ci ildə "HD" məzmunun qlobal abunə bazasındakı nüfuz etmə səviyyəsi 60 faizə çata bilər.

Məntiqli görünən odur ki, ödənişli televiziya sənayesinin inkişafında növbəti mühüm mərhələ "4K/ Ultra HD" xidmətlərinə keçid olacaq. ABŞ-ın "DirecTV" peyk provayderi "HD DVR" əlavəsi əsasında öz abunəçiləri üçün dünyada ilk "4K" xidmətini istifadəyə verib. Cari ilin martında "DirecTV"-nin vitse-prezidenti Filip Qosvits "4K" texnologiyasını peyk sənayesi üçün "killer application" adlandıırıb. O hesab edir ki,

2020-ci ilədək onun şirkəti "Ultra HD" formatında təxminən 50-70 telekanal yayımlayacaq.

Peyk operatorları "Ultra HD" formatına daha sürətli keçirlər. 2015-ci ilin martında "J-Sat"a məxsus Yaponiyanın "SkyPerfecTV" operatoru "4K/ Ultra HD TV" formatında iki kanalın yayımına başlayıb. Bu, ödənişli televiziya sənayesi üçün əlamətdar hadisə olub, çünki hazırda dünyada əlçatan "4K" kanalların sayı barmaqla sayılacaq qədərdir; onların əksəriyyəti sınaq variantında yayımlanır. "SkyPerfecTV" operatoru kanalların yayımlanmasına təxminən 200 milyon yen (təxminən 1,6 milyon dollar) sərmayə yatırır.

Yaponiyanın "NHK" yayım şirkəti cari il ilk "4K" formatlı kanalını sınaqdan keçirəcək və 2018-ci ilədək artıq bazara üç belə kommersiya kanalı çıxarmalıdır. Şirkət 2020-ci ilədək 6 belə kanal istifadəyə verməyə hazırlaşır, onlardan biri "8K" ("Super Hi Vision") formatında yayımlanacaq.

"Intel": "Parolları unudun!"

Parolların qeyri-aktuallığı məsələsi dafələrlə qaldırılıb. Kodların potensial alternativlərini ABŞ-ın "Intel" şirkəti də müzakirə edir. Şirkət nümayəndələri bildiriblər ki, bütün onlayn hesabların parollarını yadda saxlamaq qeyri-mümkündür. Buna görə də akkauntlara daxil olmaq üçün biometrik məlumatlardan, məsələn, barmaq izlərindən istifadə daha rahat olar.

"Biz kompyuterlərdən bütün parolları ləğv etmək istəyirik", - "Intel Client Computing Group" şirkətinin baş vitse-prezidenti və baş meneceri Kirk Skaugen Nyu-Yorkda keçirilən "Citi 2015 Global Technology Conference" konfransında bildirib. O əlavə edib ki, biometrik autentifikasiyadan altıncı nəsil "Core system" texnologiyasını əldə edən bütün istifadəçilər yararlanacaq.

AZƏRTAC "Payspacemagazine" saytına istinadən xəbər verir ki, şirkət

yeni çipləri ötən həftə təqdim edib. Bu çiplərin bazası əsasında üzün tanınması funksiyasına malik bir sıra "Windows" sistemli qurğular işləyir.

Biometrik parolların tam funksionallığı üçün təsviri müxtəlif bucaqlardan skan etməyə imkan verən "Intel RealSense" "3D" kamerasını da almaq tələb olunur. Sistem həmçinin insanı arterial təzyiqinə, müxtəlif biomarkerlərin yığılmasına, məsələn, gözlər arasında məsafəyə, üz nöqtələrinə görə tanımağa imkan verəcək.

"Intel"-in baş direktoru hesab edir ki, bu funksiyalar fərdi kompyuterlərin satışını artırmağa imkan verəcək.

Etibarsız sayılır

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 295^b qrup tələbəsi Muhammed İbrahim Lafinin adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Pediatriya fakültəsinin VI kurs, 590-cı qrup tələbəsi Hüseynova Aysel Şahin qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əczaçılıq fakültəsinin II kurs, 861^b qrup tələbəsi Daşdəmirov Ümid Niyazi oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs, 240^b qrup tələbəsi Abdullayev Qafar Fərahim oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin S.T və M.K.S fakültəsinin II kurs, 304^a 3-cü qrup tələbəsi Orucova Lamiyə Suliddin qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin
kompyuter mərkəzində yığılır,
səhifələnilir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də
çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 100
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 4000
Sifariş: 261